nieuws

40 jaar al mobiliseert Velt mensen rond voedselthema's

nieuws

De voorzitter en directeur van Velt naar aanleiding van het 40-jarig bestaan van de vereniging om een interview vragen, bleek een goed idee. Van wal steken met de vraag of de Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren een visie op landbouw heeft, was dat iets minder. Zo doen we afbreuk aan het feit dat Velt de steun en toeverlaat was van de eerste bioboeren en één van de initiatiefnemers van het lastenboek Biogarantie.

20 MAART 2014 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:25

Lees meer over:
consument

De voorzitter en directeur van Velt naar aanleiding van het 40-jarig bestaan van de vereniging om een interview vragen, bleek een goed idee. Van wal steken met de vraag of de Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren een visie op landbouw heeft, was dat iets minder. Zo doen we afbreuk aan het feit dat Velt de steun en toeverlaat was van de eerste bioboeren en één van de initiatiefnemers van het lastenboek Biogarantie.
Op 23 maart 1973 werd in Zoersel de groep ‘Vrienden van de Biologische Land- en Tuinbouw Voorkempen’ opgericht. In West-Vlaanderen bestond zo’n vereniging al sinds 1971. Op 11 mei 1973 werd een derde groep gesticht in het Pajottenland en de maanden erna groepeerden mensen uit Sint-Katelijne-Waver, Limburg, Geel, Mol, Waasland en Turnhout zich. Hun ambitie? De biologische land- en tuinbouw bevorderen en een natuurlijke levenswijze herwaarderen. Zij nodigden sprekers uit over biologisch tuinieren en biolandbouw, organiseerden busreizen naar biobedrijven, kwamen samen voor een oogstfeest en zetten een gemeenschappelijke composthoop op bij een pionier-bioboer.

Het eerste ‘Seizoentje, Kontact-Informatieblad voor Vrienden van de Biologische Land- en Tuinbouw’ kwam dat jaar uit, met onder meer een artikel over de brandnetel die later het symbool voor Velt zou worden. Midden november 1973 waren er al 1.000 leden maar ontbrak het nog aan een overkoepelende structuur. Die kwam er in 1974, met de oprichting van VELT, wat toen stond voor ‘Vereniging voor Ecologische Land- en Tuinbouw’. Er was een niet mis te verstane uitleg bij: “De term ecologisch duidt beter dan biologisch op de wederzijdse afhankelijkheid van het levende en zijn omgevende wereld. Gezonde bodem - gezonde planten - gezonde voeding - gezonde mensen. Ecologische teelt is een doelbewuste oplossing van actieve mensen voor de huidige natuurverminking en erge verstoring van het ecologisch evenwicht.”
De organisatie werd de eerste jaren uitsluitend door vrijwilligers recht gehouden. In 1982 werd het eerste personeel aangeworven en huurde men een kantoortje in Wommelgem. Vandaag gaat Velt door het leven als ‘Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren’, is zij gehuisvest in Berchem en getuigt haar werking van een perfect samenspel tussen de gedrevenheid van de vele vrijwilligers en het professionalisme van een 23 (samen 16 VTE) man/vrouw sterk team van medewerkers. “De tijdsgeest is vandaag vergelijkbaar met onze beginperiode”, vertelt Velt-directeur Jan Vannoppen. “We worden met de neus op de feiten gedrukt, die zeggen dat een aantal ecologische limieten bereikt zijn. Net als in de jaren ’70 het DDT-schandaal tot actie aanzette, brengen nu de klimaat-, voedsel- en grondstoffencrisis mensen in beweging.”
Hoewel Velt de term ‘ecologisch’ bezigt, heeft de vereniging een bijzondere relatie met biologische voedselproductie. Bio was in de jaren ’70 een innovatie die op veel sympathie van de Velt-leden kon rekenen. De pioniers die een bioboerderij uit de grond stampten, wisten zich meteen verzekerd van een schare enthousiaste consumenten. Bovendien fungeerde Velt ook als kennisplatform voor de eerste bioboeren die nog op zoek waren naar de juiste teelttechniek. “Of hoe Velt een mooi voorbeeld is van innovatie die zijn oorsprong heeft buiten het professionele circuit”, zegt Vannoppen. “Noem het de kraamfunctie van Velt, zaken uitproberen in tuinen zodat ze later op grotere schaal toegepast kunnen worden in de biolandbouw”, voegt voorzitter Leen Laenens toe.
Geleidelijk kreeg de biologische sector een eigen structuur, met eerst Belbior als producentenorganisatie en later BioForum als ketenorganisatie. Sinds de jaren ’90 is er een uitgebreid wettelijk kader voor bio. De wisselwerking tussen ecologisch tuinieren en beroepsmatige biolandbouw is niet meer vergelijkbaar met de beginperiode, maar ons voedselsysteem laat Velt nog steeds niet los. Zo maakt de vereniging deel uit van

de raad van bestuur van BioForum, waar zij er vooral op hamert dat de laatste schakel van de voedselketen de consument en niet de winkel is.
Velt cultiveert een eetcultuur waar het respect voor voedsel van afstraalt, bijvoorbeeld door zelf voedsel te produceren in (stads)tuinen of te koken met lokaal geproduceerde seizoengroenten en voedseloverschotten liever creatief te gebruiken dan ordinair te verspillen. Daar hoort een landbouwsysteem bij dat afwijkt van het gangbare. In de aanloop naar het nieuwe Europese landbouwbeleid dook de naam Velt dan ook op in de lange lijst ngo's die een kritische tekst ondertekende over de teneur van de hervorming. Velt is bovendien één van de organisaties die in Vlaanderen een leerplatform agro-ecologie heeft opgezet om samen met wetenschappers de kennisdeling hieromtrent te bevorderen en dit vernieuwende landbouwsysteem breder ingang te doen vinden.
"Onze missie is landbouw dichter bij de mensen brengen", aldus directeur Vannoppen. "Wie luistert naar de consument hoort in veel gevallen betrokkenheid bij voedselproductie, en bezorgdheid. Mensen zitten bijvoorbeeld met vragen over de zuiverheid/natuurlijkheid van voedingswaren en over het landbouwsysteem, dat ze graag zien passen binnen het ecosysteem. Agro-ecologie is in dat opzicht een interessante visie." Er gaapt volgens Vannoppen nog een flinke kloof tussen de ambitie om landbouw meer agro-ecologisch te maken en de realiteit. Hoop put hij vooral uit community supported agriculture (CSA). Initiatieven zoals zelfplukboerderijen hebben de wind in de zeilen. "Daar zien we dingen gebeuren die stap voor stap ons landbouwsysteem kunnen veranderen."
Ook biolandbouw en agroforestry passen binnen een agro-ecologisch landbouwsysteem. En wat met de 'gangbare' landbouw? Die is nog altijd mainstream zodat Velt zich constructief opstelt. "Agro-ecologie gaat uit van een systemische benadering die elementen bevat die de gangbare landbouw geleidelijk kan overnemen: niet ploegen en andere maatregelen om een gezond bodemleven te stimuleren, een ruime teeltrotatie, geen bestrijdingsmiddelen gebruiken, enz.", aldus Laenens. "Zie het als een oproep aan de gangbare landbouw om samen te werken. Boeren staan er niet alleen voor want voedsel kan mensen verbinden. Luister als producent naar de wensen die consumenten via een vereniging als Velt kenbaar maken", pikt Vannoppen in.
Kortom, Velt is een uitgesproken voorstander van een bijsturing van het landbouwsysteem in een meer ecologische richting. "Een systeem heeft de neiging zichzelf te bestendigen maar de transitietheorie luidt dat de (economische, ecologische, ...) context het systeem onder druk zet. Dat schept kansen om dingen te veranderen.

Niches zoals bio, CSA en voedselproductie in tuinen kunnen in dat gat duiken, hun business ontwikkelen, het beleid beïnvloeden en dus finaal het systeem bijsturen.”

Bron: eigen verslaggeving

Beeld: Velt

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada